

Projecttitel: GIP Extra ERW

Volledige projectaanduiding: GIP Extra ERW

Geplande begindatum: 01-01-2020

Geplande einddatum: 31-12-2020

Stand van zaken per: 11-10-2018

Lead partner

Naam organisatie: Euregio Rhein-Waal

Adres, plaats: Emmericher Str. 24 47533, Kleve Duitsland (Kleve)

Contactpersoon: Alfred Derks

Telefoonnummer: 02821793027

Overige projectpartners

Naam: Sociale Verzekeringsbank

Plaats: Breda (West-Noord-Brabant)

Naam: Euregio Rhein-Waal

Plaats: Kleve (Kleve)

Naam: UWW Werkbedrijf Achterhoek

Plaats: Doetinchem (Achterhoek)

Naam: Agentur für Arbeit Wesel

Plaats: Wesel (Wesel)

Naam: Deutsche Rentenversicherung Rheinland

Plaats: Düsseldorf (Düsseldorf, Kreisfreie Stadt)

Naam: Deutscher Gewerkschaftsbund

Plaats: Düsseldorf (Düsseldorf, Kreisfreie Stadt)

Samenvatting project

Om de grenseconomie te laten groeien is een geïntegreerde grensoverschrijdende arbeidsmarkt van groot belang. Het beschikbaar stellen van informatie aan zowel werkgevers als werknemers speelt daarbij een beslissende rol. Naast onvoldoende kennis van de taal en verschillen in sociale zekerheid- en belastingstelsels vormt ontbrekende of onvolledige informatie hieromtrent een van de grootste mobiliteitsobstakels op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Om deze informatievoorziening te verbeteren is er tussen 2015-2017 langs de Nederlands-Duitse-Belgische grens een netwerk van GrensInfoPunten (GIP's) ontstaan. Met hun brede expertise ondersteunen de GIP's werkgevers en werknemers bij individuele vraagstukken over werken en werkgelegenheid in een grensoverschrijdende context.

Het project GIP Extra ERW beoogt het aanbod en de diensten van het GrensInfoPunt binnen de Euregio Rijn-Waal verder te ontwikkelen en te professionaliseren. Het uitgangspunt hierbij is het click-call-connect-principe: het één-op-één-gesprek veronderstelt een voorafgaand digitaal resp. telefonisch of groepsadvies. Met het oog op de veranderde conjuncturele situatie zal het accent in de dienstverlening meer op de advisering en begeleiding van werkgevers komen te liggen. Het netwerk van de GIP's zal na de implementatiefase vanaf 2020 worden doorontwikkeld met bijzondere aandacht voor kwaliteitsborging en verdere uitbouw van de samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie. Op regionaal niveau gaat het GIP Euregio Rijn-Waal aan belanghebbende partijen op de arbeidsmarkt expertsessies aanbieden. Deze hebben tot doel het grensoverschrijdend delen en vergroten van kennis te bevorderen en de uitwisseling te coördineren. Informatie delen en verspreiden over inhoud en waardering van (beroeps-) opleidingen krijgt hier een prominente plek. Ook de afstemming tussen partijen en andere grensoverschrijdende INTERREG-arbeidsmarktprojecten wordt in het kader van een klankbordgroep gecoördineerd.

Concrete maatregelen en activiteiten

Projektverwaltung / Projectbegeleiding

Het werkpakket omvat alle activiteiten rond de administratieve en financiële uitvoering van het project. De taken in dit pakket omvatten met name:

- planning en coördinatie van de afzonderlijke projectactiviteiten
- opstelling van halfjaarlijkse voortgangsrapporten en indiening via het monitoringsysteem conform de daartoe geldende regels op 28 februari en 30 augustus van elk jaar
- uitwerking en indiening van een eindrapportage
- voorbereiding en indiening van verzoeken tot uitbetaling (één verzoek per kwartaal) alsmede van het eindbestedingsbewijs
- budgetplanning en -bewaking
- coördinatie van de aanbesteding van externe opdrachten
- bewaking en monitoring van de projectresultaten en -indicatoren
- instelling van een projectstuurgroep, inhoudelijke voorbereiding van de vergaderingen (er zijn tenminste twee vergaderingen per jaar gepland)
- vertegenwoordiging van het project in externe netwerken en politieke gremia,
- medewerking verlenen aan de uitwerking en implementatie van een model voor de structurele financiering van de GrensInfoPunten.

De inhoudelijke activiteiten lopen tot 31 december 2020. De administratieve afwikkeling van het project vindt op tijd plaats en wordt op 28 februari 2021 afgesloten. Kosten indicatief 215.000,00 €

PR und Kommunikation / PR en communicatie

Bij de pr-werkzaamheden wordt er op toegezien dat aan de voorwaarden van het INTERREG V A-programma wordt voldaan. Tevens wordt bij bijeenkomsten met externe instellingen en organisaties gewezen op het INTERREG V A-programma.

De activiteiten in het kader van de pr omvatten:

- opzetten en uitvoeren van een sluitend communicatieplan (bijzondere aandacht zal daarbij uitgaan naar de inzet van sociale media in de advisering, vooral om potentiële gebruikers over het aanbod van het GIP te informeren).
- online publicaties om bekendheid te geven aan het project in het algemeen en om informatie over degeorganiseerde bijeenkomsten en evenementen te verspreiden.
- voorbereiden en versturen van persberichten en het onderhouden van bestaande perscontacten.
- publiceren van afspraken, aankondigingen van bijeenkomsten en belangrijke informatie op de gezamenlijke website van de GrensInfoPunten (www.grenzinfopunkt.eu)
- verslag uitbrengen van het bezoek aan externe bijeenkomsten op het gebied van arbeidsmarktbeleid (sociale media)
- publicatie van de projectresultaten via factsheets e.d.
- deelname aan relevante beurzen (bijv. Emigratiebeurs), op bovenregionaal niveau ook in samenwerking met de andere GIP's.
- afhankelijk van de evaluatie van de gezamenlijke communicatiestrategie van de GIP's: ontwikkelen van nieuwe activiteiten, bijvoorbeeld het gezamenlijk redigeren van features voor de regionale pers. Kosten indicatief 25.000,00 €

Frontoffice voor (potentiële/voormalige) grenspendelaars

In het kader van het werkpakket worden op maat gesneden adviesprogramma's voor werknemers en werkgevers (met name binnen MKB) en zelfstandigen zonder personeel ontwikkeld, zowel individueel als in groepsverband. Het aanbod voor individuele aanvragers zal steeds meer volgens het "click-call-connect-principe" beschikbaar worden gesteld, dat wil zeggen:

- Op de website grenzinfopunkt.eu van de gezamenlijke GIP's vinden de mensen informatie, opmerkingen en praktische voorbeelden om algemene vragen in eerste instantie zelf op te lossen- Indien meer informatie gezocht wordt, kunnen individuele vragen per telefoon of e-mail aan de adviseurs van het GIP worden gesteld.

- Als er meer tijd nodig is, nodigen de adviseurs de betrokkene uit voor een individueel gesprek in het GrensInfoPunt.

Door deze werkwijze worden de beperkte middelen van de adviseur optimaal gebruikt om de navraag te kunnen analyseren. Momenteel is het bij rond 86% van de aanvragen nodig dat er een uitgebreider gesprek met de klant moet plaatsvinden om de situatie omvattend te kunnen analyseren en in de nodige omvang te kunnen adviseren.

Naast deze centrale en lopende van het GIP aangeboden diensten is er ook een uitgebreider aanbod gepland:

- 10 x per jaar vindt in het Euregio-Forum in Kleve, onder de medewerking van de BackOffice-instanties een groot, open spreekuur plaats. Burgers en ondernemers kunnen hier gratis en zonder afspraak geadviseerd worden door experts van de volgende instanties : Deutsche Rentenversicherung, Finanzamt, Belastingdienst, Bureau voor Duitse Zaken, vakbonden D/NL, Bundesagentur für Arbeit en UWV. Ook worden er per kwartaal externe kleinere spreekuren plaatsvinden in gemeenten waar veel grenslandelaars wonen. De frequentie en verspreiding van de inloop-sprekuren zal in de toekomst nauwer worden afgestemd met de aangrenzende GIPs.

- Daarnaast gaat het GIP Rhein-Waal ook nauw aansluiten bij initiatieven die door/met belanghebbende partijen in de regio worden georganiseerd. Dit geldt op het gebied van werkbemiddeling (UWV, Bundesagentur für Arbeit, Jobcenter und uitzendbureaus).

De mogelijkheid voor een uitgebreidere samenwerking in de vorm van bijv. een "One-Stop-Shop" worden door het GIP Rhein-Waal continu getoetst. Dergelijke vormen van samenwerking zijn de komende jaren ook op andere plaatsen aan de grens voorzien.

Om ook bij veel aanvragen snel en optimaal te kunnen adviseren, zullen alle GIP medewerkers d.m.v. een zogenaamd "telefoonscript" op een passend aanbod kunnen verwijzen. Hier wordt toenemend naar de behoefte van advies en de doelgroepen onderscheiden. Voorbij dat kan meervoudig Advies voor een klant nodig zijn, om de uiterst complexe Materie stapsgewijs over te brengen. Bij uitzondering wordt er direct naar andere instanties verwezen.

Om het click-call-connect-principe verder te ondersteunen zijn de volgende nieuwe maatregelen gepland:

- Ontwikkeling van een gezamenlijk model van GIPs voor 4 verschillende adviesniveaus (van standaard t/m advisering door experts).

- opstellen van 'klantprofielen' om passende formats voor de informatievoorziening te ontwikkelen. Aspecten als voorkennis, opleiding, leesvaardigheid, geletterdheid, taalachtergrond moeten bijvoorbeeld een grotere rol spelen bij het aanbieden van de informatie (zoals bijv. beschreven in het onderzoek "Begrijpelijke Taal" van de Nederlandse overheid (<https://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/begrijpelijke+taal>)).

- ontwikkelen van meer digitale adviestools für alle GIPs op grenzinfopunkt.eu om het aandeel voor zelfhulp via het internet te verhogen (bijvoorbeeld eenvoudige webinars en/of op de gebruiker toegesneden lijsten met vaak gestelde vragen). Hierop kunnen de internetgebruikers teruggrijpen voordat ze direct contact opnemen met het GrensInfoPunt.

Aanvullend worden in het kader van het project andere/nieuwe vormen van dienstverlening ontwikkeld, zoals bijvoorbeeld:

- informatie- en netwerkbijeenkomsten om bedrijven en instellingen te adviseren over en begeleiden bij

mogelijke grensoverschrijdende oplossingen van het tekort aan vakkrachten. Ook worden ondernemers gesensibiliseerd hoe men vakpersoneel in het buurland kunt werven. In dit band wordt op de gemeenschappelijke voordelen gewezen die de Euregio's als samenhangend gebied voor het werven van personeel biedt.

- Gebruik van geschikte Formats, om werkgevers en jongeren bewust te maken van de mogelijkheid opleidingen en stages over de grens te volgen, in nauwe samenwerking met de opleidingsinstellingen en lopende grensoverschrijdende projecten op het gebied van (beroeps-)onderwijs.
- Advies voor (zelfstandige) ondernemers met vragen over de gevolgen van het aannemen van werk of vestiging over de grens,
- Algemene Informatie bij specifieke vragen voor grotere groepen mensen (bijv. bij wijziging van wet- of regelgeving) zullen waar mogelijk groepsbijeenkomsten worden georganiseerd.
- De resultaten van de frontoffice worden in een gemeenschappelijk registratiesysteem van de GIP's statistisch bijgehouden. In afstemming met de overige GIPs moet in het kader van het nieuwe project een Instrument worden ontwikkeld om de output van de GIPs met elkaar te vergelijken. Speciale aandacht zal daarnaast moeten uitgaan naar het (ook digitaal) uitwisselen van kennis tussen de adviseurs over specifieke gevallen. (Fallmanagementsysteem)

Via de aangeboden informatie en adviezen moeten werknemers en werkgevers meer inzicht krijgen over grensoverschrijdend werken, zodat zij het fenomeen grens toch vooral associëren met extra kansen en mogelijkheden en niet alleen kijken naar de extra belasting en de bestaande obstakels. Deze obstakels, die primair voortvloeien uit de verschillende wettelijke regelingen aan weerszijden van de grens, zullen er in de toekomst ook nog zijn. De GrensInfoPunten kunnen de omgang met deze obstakels echter vergemakkelijken door voorlichting en advies te geven. Door barrières als ontbrekende informatie, gebrekkige transparantie en onzekerheid te slechten worden werknemers en werkgevers zich beter bewust van de mogelijkheden die er aan de andere kant van de grens zijn – ook in tijden van hoogconjunctuur aan beide zijden van de grens. Dit is ook op de lange termijn de voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van een dynamische, grensoverschrijdende arbeidsmarkt en –economie in de grensregio's.

Activiteiten ten behoeve van kennisoverdracht en coördinatie. Kosten indicatief 162.000,00 €

Bemiddeling van kennis en coördinatieactiviteiten

Regionaal

De Euregio Rijn-Waal heeft via projecten als “Grenzen bewegen”, Grensinfopunt ERW en EURES al aanzienlijk bijgedragen aan het feit dat er veelzijdige en veelsoortige grensoverschrijdende contacten tussen de partijen op het gebied van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt in de Euregio Rijn-Waal zijn ontstaan. In het nieuwe project zullen de bestaande netwerken en contacten nog verder worden verstevigd resp. aangehaald om de grensoverschrijdende arbeidsmarkt binnen de Euregio Rijn-Waal op die manier transparanter en dynamischer te maken. Ook moet met behulp van de bestaande samenwerkingsverbanden naar praktijkgerichte oplossingen worden gezocht zodra er zich nieuwe complicerende feiten en situaties voordoen. Hiertoe worden kennispartners bij instanties aangesproken. Om deze individuele contacten in stand te houden en te voeden worden er toekomstig ook gezamenlijke seminars en workshops georganiseerd. Via deze regionale expertsessies wordt de kennis die aan beide zijden van de grens bij de kennispartners in de regio aanwezig is grensoverschrijdend uitgewisseld, vergroot en verdiept. Het GIP Euregio Rijn-Waal speelt bij deze expertsessies een coördinerende rol. Het GIP Euregio Rijn-Waal zal in dit grensoverschrijdend netwerk verder meer gaan optreden als multiplicator op het gebied van de inhoud en waardering van (beroeps-) opleidingen. Onwetendheid en onbekendheid hieromtrent blijken de afgelopen jaren een sterke belemmerende rol op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt te hebben gespeeld. Het GIP Euregio Rijn-Waal kan geen oplossingen aanbieden voor de wettelijke hindernissen. Wel kan er meer transparantie worden geboden over de beroepen waar erkenning géén probleem vormt, waardoor ook de beeldvorming positief kan worden beïnvloed. Deze kennis zal niet alleen in het netwerk, maar ook in de advisering en begeleiding van werkgevers worden ingezet.

Ter ondersteuning van de netwerkfunctie worden data verzameld om de ontwikkelingen aan weerszijden van de grens te volgen, Hierbij kan gebruik worden gemaakt van datasets die in het kader van andere INTERREG-projecten (in het bijzonder het project Arbeidsmarkt in Gensregio's D-NL) beschikbaar komen.

Bovenregionaal

In een bovenregionale context richt de samenwerking zich vooral op de andere GrensInfoPunten in het kader van het netwerk van de GIP's en Backoffices. Het GIP-netwerk zal na de fase van implementatie vanaf 2020 moeten worden doorontwikkeld met bijzondere aandacht voor kwaliteitsborging en verdere uitbouw van de samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie. Ook zal er op gestructureerde wijze aandacht moeten uitgaan naar de klanttevredenheid en de mate waarin het aanbod aansluit bij de actuele vraag. Verder wordt de samenwerking op strategisch (bijv. lobbyen) én op operationeel niveau (website, marketing, scholing, registraties, casuïstiek etc.) voortgezet. Kwaliteitsborging van het dienstverleningsaanbod van de GIP's o.a. door deelname aan netwerkbijeenkomsten/trainingen van de adviseurs. Deze worden centraal aangeboden door de –Nederlandsebackoffice of georganiseerd in het kader van ITEM, EURES of GrenzNetz. Deze trainingen worden collectief voor de adviseurs van de 5 GIPs aan de Duits-Nederlandse grens gecoördineerd en georganiseerd door het GIP ERW. Overwogen wordt hieraan een certificering te koppelen.

De regionale activiteiten in het kader van dit werkpakket omvatten met name:

- coördinatie van een euregionale netwerkstructuur ten behoeve van uitwisseling, afstemming en ontwikkeling van nieuwe initiatieven en grensoverschrijdende arbeidsmarktprojecten (netwerkbijeenkomsten; digitale uitwisseling) alsmede actieve deelname aan regionale netwerkbijeenkomsten (daarbij samenwerking met bemiddelende instanties, werkgeversorganisaties (VNO/NCW, MKB), IHK/HWK, Kreishandwerkerschaften, ondernemers- en werkgeversverenigingen, Kamers van Koophandel, Ontwikkelingsmaatschappijen, Wirtschaftsförderungsgesellschaften).
- verbreding en verdieping van de kennis van intermediaire instellingen op het gebied van de arbeidsmarkt in het kader van expertsessies.
- Aufbereitung von Informationen rund um die Ausbildungsinhalte und die
Analysierung aktueller Trends und Veränderungen im Arbeitsmarktbereich in der Euregio Rhein-Waal. Alternativ wird Gebrauch gemacht von Daten, die im Rahmen von anderen Projekten zur Verfügung gestellt werden;

- gebruik van sociale media, apps en andere online kanalen om de communicatie en kennisuitwisseling te vereenvoudigen.

Samenwerking GIP's:

- voortzetting van de uitwisseling met andere GIP's voor de grensoverschrijdende arbeidsmarktmobiliteit in het Nederlands-Duitse grensgebied (stuurgroep, organisatie team, werkgroepen, bijv. website).
onderhoud en verdere ontwikkeling van de gezamenlijke website van de GrensInfoPunten (www.grenzinfopunkt.eu)
verder differentiëren van het gezamenlijke registratiesysteem en uitbouw digitaal platform voor de uitwisseling over casuïstiek (Fallmanagementsystem).
 - kwaliteitsborging van het dienstverleningsaanbod van de GIP's o.a. door deelname aan netwerkbijeenkomsten/trainingen van de adviseurs. Deze worden centraal aangeboden door de –Nederlandsebackoffice of georganiseerd in het kader van ITEM, EURES of GrenzNetz. Deze trainingen worden collectief voor de adviseurs van de 5 GIPs aan de Duits-Nederlandse grens gecoördineerd en georganiseerd door het GIP ERW. Overwogen wordt hieraan een certificering te koppelen.
 - Uitvoeren van regelmatige klanttevredenheidsonderzoek, in eigen beheer (via Internet) of in opdracht door externe providers. Dit wordt gemeenschappelijk met de andere GIPs gedaan om vergelijkbare gegevens te krijgen.
 - beschikbaar stellen resp. ontsluiten van voor werkzoekenden relevante gegevens. Afhankelijk van de resultaten van de evaluatie van de Jobroboter: Gereedstelling van open vacatures via de JobRoboter (coördinatie door GIP Euregio Rhein-Waal)
- Kosten indicatief 75.809,00 €

De doelgroepen van het project zijn:

1. Werkgevers/ondernemers, die personeel uit het buurland in dienst hebben c.q. willen nemen of als (zelfstandige) ondernemer in het buurland activiteiten willen ontplooiën. Uit actuele ervaringsgegevens blijkt dat ong. 9 % van de contacten van het huidige GrensInfoPunt Euregio Rijn-Waal met deze doelgroep tot stand komt. Werkgevers (ong. 5 %) vormen op hun beurt een belangrijke rol als multiplicator richting grenspendelaars die in hun bedrijf in dienst zijn c.q. willen treden. Daarnaast worden werkgevers via informatiebijeenkomsten voor het grensoverschrijdend oplossen van hun tekort aan vakkrachten gesensibiliseerd. (Zelfstandige) ondernemers worden geadviseerd en begeleid rond vragen over het aannemen van werk of vestiging over de grens en het daarbij meenemen van personeel.

2. Actieve grenspendelaars (maken momenteel ong. 54% van de contacten uit). Leden van deze doelgroep worden op verschillende momenten geconfronteerd met (nieuwe) regelgeving of administratieve praktijken die uitwerking kunnen hebben op hun individuele situatie als grenspendelaar. Ook veranderingen in de eigen werk- of privéomstandigheden kunnen tot nieuwe vragen leiden.

3. Potentiële/aspirant grenspendelaars. Dit zijn mensen die een baan in het andere land overwegen of in het vooruitzicht hebben en hiervoor om individuele informatie en advies bij het GrensInfoPunt aankloppen. Deze groep "aspirant" grenspendelaars maakt momenteel ong. 5% van de contacten uit, maar dit aandeel kan in tijden van hoogconjunctuur enigszins teruglopen. Daarnaast kunnen via informatiebijeenkomsten ook potentiële grenspendelaars in algemene zin worden voorgelicht over de mogelijkheden van werken in het buurland. In de huidige situatie zullen dit voornamelijk studenten zijn die een deel van hun opleiding of studie in het buurland kunnen volgen.

4. Voormalige grenspendelaars, die met name advies en begeleiding behoeven bij vragen over hun voormalig dienstverband of hun (op handen zijnde) pensioen (ong. 17 % van de contacten).

5. Overige: Studenten (3%), emigranten

6. Actoren/netwerken op het gebied van arbeidsmarkt/bedrijfsleven/onderwijs:

- Gemeenten, Kreise, Regio's en Provincies;
- Bemiddelende instanties: Agenturen für Arbeit/UWV/gemeentelijke instanties/ Jobcenters/overige (commerciële) bemiddelende instanties;
- Werkgeversorganisaties (VNO/NCW, MKB), IHK/HWK; Kreishandwerkerschaften
- Ondernemers- en werkgeversverenigingen, Kamers van Koophandel, Ontwikkelingsmaatschappijen, Wirtschaftsförderungsgesellschaften;
- Beroepsopleidingen, Hogescholen/Universiteiten
- Vakbonden
- Overige maatschappelijke organisaties/Wohlfahrtsverbände

Hoe worden deze doelgroepen bereikt:

- Het GrensInfoPunt-Euregio Rijn-Waal biedt een laagdrempelige, professionele dienstverlening voor een eerstelijns voorlichting en advisering rond het grensoverschrijdend werken en het grensoverschrijdend aanstellen van personeel. Alle doelgroepen genoemd onder 1 t/m 5 worden individueel geadviseerd en begeleid om op basis van een allround informatievoorziening de voor hun situatie juiste keuzes te maken. Ongewenste situaties en mogelijke nadelige gevolgen voor (één van) beide partijen op korte of langere termijn kunnen zo tijdig worden voorkomen. Het aanbod is zowel centraal als decentraal via spreekuren in de Euregio Rijn-Waal beschikbaar. Binnen deze doelgroepen zal een nadere differentiatie van het aanbod worden toegepast, waarbij rekening wordt gehouden met aspecten als taalkennis, geletterdheid, voorkennis, opleiding, etc. Rond specifieke thema's zullen ook groepsbijeenkomsten worden georganiseerd.

- Via info- en netwerkbijeenkomsten worden de kansen en mogelijkheden van grensmobiliteit meer en breder onder de aandacht gebracht, zodat meer werkgevers en (potentiële) werknemers gesensibiliseerd worden voor de

mogelijkheden van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit (met name voor doelgroepen genoemd onder 1 en 3). De ervaringen uit het huidige project leren dat deze informatiebijeenkomsten voor werkgevers vooral dan zinvol zijn, als deze direct met aanbod van potentiële werknemers worden gecombineerd. Ook omgekeerd kan het zinvol zijn, werkzoekenden vacatures in een bepaalde branche te presenteren en hen daarbij direct globaal over de mogelijke gevolgen op het gebied van sociale zekerheid, belastingen en arbeidsrecht te informeren.. Het GIP Euregio Rijn-Waal zal de informatiebijeenkomsten in het nieuwe project dan ook vooral in nauwe samenwerking met bemiddelende instanties organiseren

- Samen met de andere GrensInfoPunten wordt er een gemeenschappelijke communicatiestrategie omgezet, die tot doel heeft, de bekendheid van het merk en het aanbod van advies doorlopend te verhogen. Voor een gemeenschappelijke Strategie van de GIPs kan het GIP Rhein-Waal in de toekomst op regionaal gemaakte ervaringen terugvallen en de uitvoering coördineren.

In de regionale pers worden gezamenlijke redactionele bijdragen gepland. Ook de gemeenschappelijke Website wordt in overeenstemming aangepast aan de behoefte van de doelgroepen.

- Voor de doelgroepen genoemd onder 6. zullen rond specifieke thema's regionale expertsessies worden georganiseerd. Deze hebben tot doel de aanwezige kennis grensoverschrijdend te delen en te vergroten en experts met elkaar in contact te brengen. Via een grensoverschrijdend platform (klankbordgroep) worden vertegenwoordigers van bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt samengebracht voor networking, uitwisseling, en het ontwikkelen van gezamenlijke activiteiten. In het huidige project blijken de vertegenwoordigers van gemeentes, provincies, IHK, Handwerkskammer, Kreishandwerkerschaft, Kamer van Koophandel, VNO-NCW, enz. de grensoverschrijdende ontwikkelingen met belangstelling te volgen door regelmatige deelname aan de bijeenkomsten van de klankbordgroep.

Waarom is het project noodzakelijk in het licht van de huidige situatie in het programmegebied?

De afgelopen jaren zijn enkele studies verschenen waarin wordt aangetoond dat de economie en de arbeidsmarkt in grensregio's minder goed presteren door de belemmeringen van de grens. In de beleidsstudie "Arbeidsmarkt zonder grenzen" van het Planbureau voor de Leefomgeving (2015) werd bijvoorbeeld aangegeven dat de pendel tussen Nederland en Duitsland vele malen groter zou zijn als er geen grens als barrière aanwezig was. Goede informatie over de verschillen in wetgeving en administratieve praktijken kan deze barrière niet wegnemen, maar de betrokkenen wel voor een groot deel "ontzorgen". In het rapport van het Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeidsmarkt (2017) werd gepleit voor een "dekkend netwerk voor persoonlijke dienstverlening waar potentiële grenspendelaars, werkgevers en andere geïnteresseerden terecht kunnen". Ondanks verschillende kenmerken en Niveaus van de adviesgesprekken geldt voor allen dat deze gratis, neutraal en objectief moeten zijn. De GIPs als regionaal frontoffice moet goed bereikbaar en laagdrempelig zijn en aan de behoeften van de regio voldoen. Meest recent (januari 2018) is het onderzoek naar de informatiestructuur voor grensgangers tussen Nederland, Duitsland en België dat in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werd uitgevoerd. In het rapport "Eenheid in Verscheidenheid" is één van de conclusies dat "de grensinformatiestructuur nut en noodzaak in de praktijk lijkt te bewijzen en voorziet in behoefte. (...) GIP's en backoffices lijken van belang voor het doorbreken van grensbarrières en helpen grensregio's in hun groei naar 'goede regio's'."

Voor de ontwikkeling van de grensregio is en blijft een grensoverschrijdende arbeidsmarkt van groot belang. Voor wie naar werk of personeel zoekt, moet het vanzelfsprekend worden om de blik over de grens te werpen. Het maakt het grensgebied aantrekkelijker voor bv. hoger opgeleiden van buiten de regio om zich hier te vestigen, als de werkgelegenheid in het buurland toegankelijker wordt gemaakt. Ook ondernemers met ambities in het buurland moeten ongehinderd gebruik kunnen maken van de mogelijkheden aan weerszijden van de grens. Dit 360-graden perspectief geldt voor goede én slechte tijden. In tijden van laagconjunctuur en werkeloosheid (zoals in 2015 in Nederland) ligt het accent eerder op het grensoverschrijdend bemiddelen van werkzoekenden naar werk. De situatie nu (2018) is heel anders: er is aan beide zijden van de grens sprake van hoogconjunctuur, teruglopende werkeloosheid (tot rond 3 % aan de Duitse kant) en tekort aan vakkrachten. De uitdaging nú is niet met elkaar in concurrentie te geraken, maar de arbeidsmarkten verder te integreren en barrières verder af te bouwen. En met het oog op de slechte tijden in de toekomst geldt dat de kennis van elkaar, van elkaars cultuur en structuren van arbeidsmarkt en onderwijs verder ontwikkeld moet worden. De wederzijdse kennis van inhoud van opleidingen en waarde van diploma's blijkt hier een sleutelpositie in te nemen. Onwetendheid en onzekerheid hieromtrent blijken de afgelopen jaren het voornaamste obstakel te zijn geweest bij het bemiddelingsproces over de grens.

Los van conjuncturele schommelingen blijft er een vrij constante vraag van huidige en voormalige (niet persé gepensioneerde) grenspendelaars aan het GrensInfoPunt. Deze mensen komen bij gewijzigde omstandigheden in de leef- en/of werksituatie regelmatig terug bij het GIP (te denken valt aan situaties rond ziekte, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid; het vinden van of stoppen met een bijbaan; naast loondienstverband ook als zelfstandige gaan werken; huwelijk/scheiding; kinderen krijgen; pensioen; verhuizen, huiskoop, enz.). Verder worden regelmatig grotere groepen grenspendelaars geconfronteerd met gewijzigde wetgeving op Europees of nationaal niveau (de afgelopen jaren bv. wijzigingen in het Nederlandse ziektekostenstelsel, de Europese Verordening betreffende de coördinatie van sociale zekerheidsstelsels 813/2004, de belasting van Duitse pensioenen in het buitenland (de zgn. Neubrandenburg-gevallen), het nieuwe D/NL belastingverdrag, de gewijzigde detacheringsrichtlijn, enz.). Ook dergelijke wijzigingen leiden tot een grotere vraag bij de GrensInfoPunten, die dan door nieuwe vormen van dienstverlening wordt opgevangen.

Binnen het lopende project Grensinfopunt Euregio-Rhein-Waal zijn er tot nu toe (Jan. 2016 – Juni 2017) 9.200 aanvragen van grenspendelaars en ondernemers verwerkt.

Beschrijft u het innovatieve karakter van het project. Wat is nieuw/innovatief aan het project? Welke veranderingen brengt het project teweeg?

De veranderde conjuncturele situatie zoals hiervoor beschreven leidt tot enkele accentverschuivingen en vernieuwingen in de dienstverlening.

- Het GIP Euregio Rijn-Waal gaat bedrijven en instellingen adviseren over en begeleiden bij mogelijke grensoverschrijdende oplossingen van het tekort aan vakkrachten. Goede informatie over de arbeidsmarktsituatie aan beide zijden van de grens is daarbij een voorwaarde. Voor deze dienstverlening zal nauw worden samengewerkt met bemiddelingsinstanties. In het kader van deze samenwerking zal er ook naar worden gestreefd jonge mensen al tijdens hun (beroeps-) opleiding of studie kennis te laten maken met het werken in het buurland via stages en/of afstudeeropdrachten. Zo worden de nieuwe generaties als vanzelfsprekend naar een grensoverschrijdende loopbaan toe geleid en leren werkgevers potentiële kandidaten van over de grens kennen. De vakmensen van de toekomst kunnen zo eerder behouden blijven voor het Euregio Rhein-Waal-gebied i.p.v. naar de Randstad of Duitse metropoolregio's te vertrekken. Ook zijn bijeenkomsten gepland rond het aantrekken van hoger opgeleiden met name ook van buiten de regio. Hier zal samenwerking worden gezocht met expatorganisaties en organisaties als IHK, werkgeversverenigingen, Hogescholen en Universiteiten.
- Omdat ontbrekende informatie over de inhoud van (beroeps-) opleidingen en waarde van diploma's een grote belemmering blijkt te vormen bij het verder integreren van de arbeidsmarkt gaat het GIP Euregio Rijn-Waal hier meer optreden als multiplicator, vooral in de richting van werkgevers. Informatie over de inhoud van opleidingen en de waarde van diploma's is vaak wel beschikbaar, maar niet breed toegankelijk. Het instrument van de zgn. "geautoriseerde beschrijvingen" levert bijvoorbeeld goede vergelijkende beschrijvingen op van (op dit moment) zeven beroepen. Het GIP gaat ervoor zorgen dat een dergelijk instrument aan beide zijden van de grens bekend is en gebruikt gaat worden. Daar waar de erkenning op wettelijke barrières stoot, kan het GIP dit niet oplossen, maar de informatie aan organisaties als het ITEM (Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility) in Maastricht doorzetten of via de lobbykanalen aankaarten.
- Het GIP gaat (zelfstandige) ondernemers nauwer begeleiden bij het ontplooiën van activiteiten over de grens. Uit de bevindingen van het Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeidsmarkt (2017) blijkt deze doelgroep een concrete informatiebehoefte te hebben, bijvoorbeeld over het aannemen van werk in het buurland. Dit sluit aan bij de actuele trend op de (Nederlandse) arbeidsmarkt waar het steeds meer om de relatie "opdrachtnemers en opdrachtgevers" (ipv werknemers en werkgevers) zal gaan. Ook ondernemers die een vestiging willen openen over de grens of personeel over de grens inzetten weten de weg tot het GrensInfoPunt al wel te vinden, maar het aanbod zal nog specifiek op deze doelgroep worden afgestemd. Binnen de bestaande dienstverlening vindt eveneens de nodige vernieuwing plaats. Hier wordt voortgebouwd op de ervaringen die in de praktijk van het huidige project werden opgedaan. Zo zal het aanbod voor individuele aanvragers steeds meer volgens het click-call-connect-principe verlopen, en door specifieke maatregelen worden ondersteund (bijvoorbeeld door webinars via het Internet aan te bieden, ontwikkeling van klantprofielen). Ook de samenwerking met de andere GrensInfoPunten zal na de implementatiefase worden doorontwikkeld en geprofessionaliseerd. Dit is één van de drie opgaven die in het rapport Eenheid en Verscheidenheid voor de grensinformatiestructuur worden geformuleerd (p. 59). De aandacht moet daarbij meer komen te liggen op de vraagzijde en de mate van effect/tevredenheid van de klant. Door een grotere bekendheid van merk en dienstverlening moet het bereik van de GIPs worden vergroot, en kunnen meer potentiële kandidaten voor het grenspondelen worden bereikt.

Ieder project moet onder één van de beide prioriteiten “Verhoging van de grensoverschrijdende innovatiekracht van het programmagebied” (prioriteit 1) “Sociaal-culturele en territoriale cohesie van het programmagebied” (prioriteit 2) uit het samenwerkingsprogramma vallen. Elke prioriteit omvat een centrale doelstelling van het operationeel Programma:

- Prioriteit 1: Meer product- en procesinnovaties
- Prioriteit 2: Vermindering van de barrièrewerking van de grens voor burgers en instituties

Hoe draagt uw project bij aan het bereiken van deze doelstelling? Waarom wordt het project grensoverschrijdend uitgevoerd (en niet nationaal)?

Het project draagt bij aan de doelstelling van het programma, met name van Prioriteit 2, door het barrière-effect van de grens te willen verkleinen. De grensoverschrijdende samenwerking tussen intermediaire instellingen op het gebied van de arbeidsmarkt zal aanzienlijk aan dynamiek winnen als bestaande netwerken en contacten nog verder zullen worden uitgebreid. Het project draagt rechtstreeks bij aan enkele programma-indicatoren: het aantal (MKB-) ondernemingen dat -niet-financiële steun ontvangt en het aantal personen dat een individueel advies ontvangt. Ondernemers binnen het MKB (werkgevers én zelfstandige zonder personeel) en werknemers in het grensgebied kunnen ook in de toekomst op verschillende plaatsen in de regio terecht voor neutrale, objectieve en gratis informatie over werken en werkgelegenheid in het buurland. De grens wordt zodoende steeds meer als een kans gezien. De grenseconomie kan hiervan profiteren. Het bewustzijn onder de werkgevers, werknemers en belanghebbende partijen over de mogelijkheden die de arbeidsmarkt aan de andere kant van de grens biedt wordt nog sterker.

Outputindicatoren

Door een structurele informatie- en adviesverstrekking aan werkgevers en (potentiële) grenspendelaars te waarborgen wordt bijgedragen aan de volgende indicatoren in het Samenwerkingsprogramma :

PSI 2: Aantal ondersteunende grensoverschrijdende samenwerkingstrajecten

PSI 3, het aantal personen dat een individueel advies ontvangt

CI 1: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt

PSI 6: Aantal MKB-ondernemingen dat steun ontvangt

CI 4: Aantal ondernemingen dat niet financiële steun ontvangt

Waarom wordt het project grensoverschrijdend uitgevoerd (en niet nationaal)?

Op nationaal niveau staat geen frontoffice dienstverlening ter beschikking die samenhangend inzicht biedt in de verschillen in wetgeving en administratieve praktijken tussen de buurlanden. In de grensoverschrijdende structuur van het GIP Euregio Rijn-Waal kunnen grensoverschrijdende vragen en probleemstellingen direct worden opgelost of met medewerking van instituties aan de andere kant van de grens. Het GIP Euregio Rijn-Waal kan aan beide zijden van de grens terugvallen op een breed netwerk van partnerorganisaties. Deze staan als backoffice voor adviseurs ter beschikking, maar ook voor burgers, bijvoorbeeld tijdens de talrijke grensgangerssprekken op locatie in de Euregio Rijn-Waal.

Hoe kunnen de projectactiviteiten en -resultaten en/of het ontstane grensoverschrijdende netwerk na de projectlooptijd verder worden benut? Hoe worden activiteiten voortgezet en gefinancierd? In hoeverre zijn de outputs en resultaten voor derden relevant en bruikbaar?

In het verleden werd erop gewezen dat voor de toekomstige financiering van de informatiediensten voor grenspendelaars na afloop van het Project naar middelen gezocht moet worden die onafhankelijk zijn van INTERREG.

Hierbij dienden de nieuwe samenwerkingsstructuren van de GrensInfoPunten en de backoffices te worden betrokken. Intussen werd met name in het kader van het Nederlandse Actieteam voor Grensoverschrijdende Economie en Arbeid gepleit voor structurele financiering van de GIP's. Het Nederlandse ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft in dat kader een studie in opdracht gegeven die begin 2018 onder de titel "Eenheid in verscheidenheid" is verschenen. Op basis daarvan moet door alle betrokkenen o.l.v. het ministerie van SZW worden gezocht naar een structurele vorm van financiering. Het ministerie gaat daarbij vooralsnog uit van een oplossing waarin alle betrokkenen bijdragen (Rijk, deelstaten, provincies, regio's, Landkreise en gemeenten). Door de verschillen in structuur en ontwikkeling tussen de GIPs aan de Nederlands-Duitse en Belgische grens zal er nog enige tijd gemoeid zijn met a) het vinden en b) het laten ingaan van een structurele financiering. Het risico is groot dat dit niet tijdig genoeg gebeurt om de continuïteit in de kennis- en netwerkstructuur vanaf januari 2020 in deze regio te waarborgen. Daarom is ervoor gekozen dit project als tussenoplossing richting structurele financiering en borging in te dienen. Mocht er vóór afloop van het project GIP Extra ERW een structurele financiering tot stand komen en van start gaan zal hiervan zo snel mogelijk gebruik worden gemaakt. Het project zal dan voortijdig worden beëindigd om een dubbele financiering te voorkomen.

De verwachte output en resultaten van het project zijn met name voor derden relevant en bruikbaar. Op grond van ervaringsgegevens profiteren zowel actieve, voormalige en potentiële grenspendelaars als hun werkgevers en andere doelgroepen van de dienstverlening binnen het GIP. Jaarlijks zullen enkele duizenden contacten plaatsvinden. Ausgehend von den Erfahrungen aus dem Projekt Grenzinfopunkt Euregio Rhein-Waal und unter Berücksichtigung einer effizienteren Besetzung des GIP Euregio Rhein-Waal werden schätzungsweise jährlich folgende Zahlen an Kontakten erzielt:

Geschat aantal per jaar:

- Face-to-Face, Telefoon, E-Mail: 2200 casussen met 4700 contacten
- aantal spreekuren: 18 met 900 adviesgespreken
- Informatiebijeenkomsten 20 met 700 bezoekers
- 500 werkgeverscontacten

Het regionale netwerk van partijen op de arbeidsmarkt geeft aan in de dagelijkse praktijk te kunnen terugvallen op contacten die via het huidige project tot stand konden komen. Dit zal door de expertsessies in het nieuwe project worden versterkt.

Geplande kosten		
Geraamde subsidiabele projectkosten		
Personeelskosten	€ 348.541,95	
Overige kosten	€ 73.377,42	
(-) Inkomsten		
Totaal	€ 421.919,37	

Voorgestelde financiering			
Financier	Privaat / Publiek	Totale financiering	%
Eigenbeitrag / Eigen bijdrage		€ 92.231,57	21,86 %
Deutscher Gewerkschaftbund	Öffentlich / Publiek	€ 14.280,00	3,38 %
Deutsche Rentenversicherung Rheinland	Öffentlich / Publiek	€ 14.280,00	3,38 %
Agentur für Arbeit Wesel	Öffentlich / Publiek	€ 14.280,00	3,38 %
UWV Werkbedrijf Achterhoek	Öffentlich / Publiek	€ 14.280,00	3,38 %
Euregio Rhein-Waal	Öffentlich / Publiek	€ 20.831,57	4,94 %
Sociale Verzekeringsbank	Öffentlich / Publiek	€ 14.280,00	3,38 %
INTERREG-Finanzierung / INTERREG-financiering		€ 329.687,80	78,14 %
EFRE / EFRO	Öffentlich / Publiek	€ 210.959,69	50,00 %
MWIDE NRW	Öffentlich / Publiek	€ 63.287,91	15,00 %
Provincie Gelderland	Öffentlich / Publiek	€ 35.567,80	8,43 %
Provincie Limburg	Öffentlich / Publiek	€ 6.624,13	1,57 %
Provincie Noord-Brabant	Öffentlich / Publiek	€ 13.248,27	3,14 %
Totaal		€ 421.919,37	100 %